

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 25. november 2020
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Nanna de Fønss
Sagsnr.: 2020-0035-0172
Dok.: 1662695

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål F fra Folketingets Retsudvalg den 26. november 2020

Samrådsspørgsmål F:

”Vil ministeren fremlægge og redegøre nærmere for indholdet af regeringens strategi for Politiets brobygning i ekstremistiske miljøer, ghettoer og bandemiljøer, herunder hvilken effekt strategien for nuværende har haft, og om regeringen påtænker at foretage justeringer? Samrådsspørgsmålet har tidligere været stillet i folketingsåret 2019-20, jf. REU alm. del - samrådspm. L.”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF) og Naser Khader (KF).

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Svar:

[Indledning]

1. Tak for spørgsmålet. Og tak for at stille spørgsmålet igen, når nu vi ikke fik mulighed for at afholde samrådet i foråret.

Jeg er blevet spurgt ind til regeringens strategi for politiets ”brobygning” i bl.a. ghettoer og ekstremistiske miljøer.

Jeg har allerede i foråret besvaret en række spørgsmål fra spørgerne om samme emne. Som oplyst her anvender politiet sædvanligvis ikke begrebet ”brobygning” i det daglige arbejde.

Jeg forstår derfor dagens spørgsmål på den måde, at der ønskes indsigt i politiets indsats og møde med borgerne i de ekstremistiske miljøer, ghettoer og bandemiljøer.

2. Lad mig indledningsvis slå fast, at det er en helt central prioritet for mig som justitsminister at sikre tryghed overalt i landet – ikke mindst i de miljøer, hvor der desværre hersker kriminalitet og utryghed.

Jeg har derfor det seneste halve år besøgt både Vollsmose i Odense, Motalavej i Korsør og Herlev, der også har områder, hvor borgerne oplever problemer med kriminalitet og utryghedsskabende adfærd.

Jeg har ved mine besøg haft lejlighed til at se og høre nærmere om problemerne fra dem, der bor i områderne.

Og jeg har haft lejlighed til at tale med de mennesker hos både politiet, kommunen og lokalsamfundet, som arbejder med kriminalitetsforebyggende indsatser i områderne.

3. Noget af det, jeg har taget med mig fra besøgene, er, at der efterspørges en indsats, som går på to ben.

På den ene side er politiets og myndighedernes forebyggende arbejde i områder, der er martret af kriminalitet, vigtigt for at forhindre forbrydelser og utryghed, inden det opstår.

Samtidig er der *på den anden side* en meget klar efterspørgsel efter en mærkbar konsekvens for dem, der ikke kan opføre sig ordentligt. Det vil jeg vende tilbage til.

[Politiets forebyggende indsats]

4. Politiet har et skærpet fokus på at styrke indsatsen i de særligt udsatte boligområder. Det handler grundlæggende om at nedbringe kriminalitet og uro og at øge trygheden i områderne.

Der er i 2019 udarbejdet en målrettet national strategi for politiets indsats i de særligt udsatte boligområder. Strategiens kerne er stærk retshåndhævelse, konsekvens og at fastholde et kontroltryk over for de kriminelle.

Strategien indebærer, at der ofte etableres et samarbejde mellem flere relevante aktører i et boligområde.

5. De enkelte boligområders udfordringer kan være meget forskelligartede. Derfor afhænger de konkrete indsatser af de udfordringer, der lokalt identificeres.

Fælles for indsatsen i de forskellige områder er at øge politiets synlighed og tilgængelighed i områderne. Dette gøres bl.a. ved at tilknytte faste lokalbetjente og ved regelmæssigt at indsætte mobile politistationer.

Lokalbetjentene færdes i områderne for at skabe relationer til borgere, lokale foreninger, erhvervsdrivende og andre relevante aktører.

Der foretages ikke egentlige effektevalueringer af politiets indsatser i de særligt udsatte boligområder.

Men politiet arbejder med indsatser, hvor enten forskningen peger på, at de har en gavnlig effekt, eller hvor politikredsene selv har gode erfaringer med dem.

[Forebyggende indsatser mod bander]

6. Som en opfølgning på Bandepakke III fra 2017 blev der ansat 25 civile medarbejdere i politiet til forebyggende arbejde i særligt udsatte boligområder. Indsatsen er målrettet unge i risiko for at blive rekrutteret til bander.

De civile medarbejdere indgår i det lokale forebyggelsesarbejde og understøtter samarbejdet med lokale aktører som skoler, kommuner, klubber og beboere.

De civile medarbejdere er også – sammen med politikredsenes politiuddannede personale – med til at øge politiets tilstedeværelse på gaden i de mest belastede boligområder.

Politiet har gode erfaringer med at arbejde proaktivt med fokus på det opsøgende og relationsopbyggende arbejde med unge for at forebygge rekruttering til bander. Det bidrager de 25 civile medarbejdere til.

Politikredsene har ligeledes gode erfaringer med at udvikle indsatser og aktiviteter rettet mod unge i bandemiljøet i tæt samarbejde med lokale aktører og myndigheder.

7. Herudover foregår en stor del af arbejdet med at forebygge banderekuttering og anden alvorlig kriminalitet via det lokale SSP-samarbejde.

I tilfælde, hvor børn under den kriminelle lavalder begår personfarlig eller anden alvorlig kriminalitet, kan politiet henvise behandlingen af sagen til Ungdomskriminalitetsnævnet.

Endelig har personer, der er involveret i bandemiljøet, mulighed for at søge om exit under den nationale rammemodel for exitforløb til personer med tilknytning til bandemiljøet, ligesom politiet arbejder proaktivt i forhold til at motivere hertil.

[Forebyggelse af radikalisering og ekstremisme]

8. For så vidt angår forebyggelse af radikalisering og ekstremisme samarbejder myndighederne på tværs af ansvarsområder for at forhindre og forebygge radikalisering og ekstremisme. Det er det, som vi kalder ”den danske model”.

Den danske model er en kriminalpræventiv indsats, som er bygget op omkring et tæt samarbejde mellem navnlig Politiets Efterretningstjeneste, politiet og kommunerne. Det sker bl.a. i regi af landets infohuse.

Infohusene er et kriminalpræventivt samarbejdsforum, hvor infohustovholdere fra politi og kommune arbejder med forebyggelse af kriminelle handlinger med et ekstremistisk motiv. Andre myndigheder såsom psykiatrien og kriminalforsorgen kan inddrages efter behov.

Som eksempler kan bl.a. nævnes, at der som led i arbejdet med at styrke indsatsen over for radikaliserings i august i år blev offentliggjort en ny samarbejdsmodel for infohuse, som er med til at rammesætte og understøtte myndighedssamarbejdet på det radikaliseringsforebyggende område.

Herudover kan PET iværksætte forebyggende forløb (såkaldte exit-samtaler) med radikaliserede personer. Dette gøres med henblik på at vurdere, om der foreligger et forebyggelsesmotiv og for at skabe et grundlag for, at det tværgående myndighedssamarbejde kan hjælpe dem til at lægge afstand til miljøerne.

Det er PET's erfaring, at det gennem personlig kontakt og et velkoordineret myndighedssamarbejde er muligt at motivere personer til at lægge afstand til et voldeligt ekstremistisk miljø. Hvis personen vel at mærke er motiveret og indsatsen skræddersyes og iværksættes rettidigt.

[Iværksatte og kommende stramninger]

9. Men forebyggelse kan ikke stå alene.

Det fik jeg som nævnt også bekræftet på mine besøg i Vollsmose, Motalavej og Herlev tidligere på året, hvor beboerne – fuldt forståeligt – er dødtrætte af vanvidsbilister, utryghedsskabende grupper, fyrværkeri, der affyres mod politiet, og kriminelle lejere, som det tager årevis at få smidt ud af deres lejemål.

De bekymringer må og skal vi tage alvorligt. Derfor har regeringen også præsenteret en række initiativer, hvor vi sætter hårdt mod hårdt over for de her typer.

10. Vi har *for det første* foreslået, at politiet fremover skal kunne indføre et tryghedsskabende opholdsforbud i områder, der er plaget af utryghed.

Bryder man opholdsforbuddet, så skal man som udgangspunkt straffes med en bøde på 10.000 kr. I andengangstilfælde skal man som udgangspunkt straffes med 30 dages fængsel.

For det andet har vi foreslået at udvide politiets adgang til at beslaglægge værdigenstande, hvis man har gæld til det offentlige af en vis størrelse, som f.eks. stammer fra tidligere kriminalitet.

For det tredje har regeringen foreslået, at lejere fremover skal kunne sættes ud af deres bolig i umiddelbar forlængelse af, at de bliver dømt for kriminaliteten.

For det fjerde har regeringen med udspillet ”Tryghed og sikkerhed i det offentlige rum” fra oktober 2019 styrket politiets efterforskningsredskaber gennem øget tv-overvågning.

For det femte har regeringen gjort det muligt administrativt at fratage det danske statsborgerskab fra fremmedkrigere med dobbelt statsborgerskab.

For det sjette har regeringen styrket det strafferetlige værn mod fremmedkrigere og andre terrorister, der nu

kan forbydes at opholde sig og færdes i nærmere bestemte områder, ligesom de kan forbydes at have kontakt med andre terrordømte.

For det syvende har regeringen for nylig fremsat et lovforslag, der bl.a. indebærer en skærpelse af straffen med en tredjedel ved forvoldelse af fare for andres liv eller førlighed ved f.eks. at affyre fyrværkeri eller kaste med sten.

For det ottende fremsætter regeringen inden længe et lovforslag om en styrket indsats mod vanvidskørsel. Med lovforslaget lægges der bl.a. op til markante strafskærpelser for vanvidskørsel og til at udvide politiets adgang til at beslaglægge køretøjer, som anvendes til vanvidskørsel, med henblik på konfiskation.

[Afslutning]

11. Regeringen handler altså meget offensivt og kontant, hvis politiets kriminalitetsforebyggende indsatser ikke er tilstrækkelige. Og som jeg har sagt før, er jeg altid åben over for nye idéer, når det kommer til bekæmpelse af ekstremister, organiseret kriminalitet eller utryghed.

Tak for ordet.